voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 9 september 2024

Onderwerp	Armoede- en schuldenmonitor 2024
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Michiel van Willigen

Samenvatting
Met de armoede- en schuldenmonitor brengen we jaarlijks in beeld wat de trends en ontwikkelingen zijn op het gebied van armoede en schulden in Zwolle. Zo geeft de monitor cijfermatig inzicht over demografische ontwikkelingen van Zwolse (minima)huishoudens. Daarnaast biedt de monitor inzicht in het bereik van de gemeentelijke dienstverlening op het gebied van armoede en schulden.

De cijfers laten zien dat het aantal huishoudens met een laag inkomen tussen 2020 en 2021 iets is gedaald. Deze ontwikkeling is in lijn met de landelijke trend. Er is tussen 2022 en 2023 meer gebruik gemaakt van Zwolse inkomensregelingen voor kinderen. Ook geven de cijfers het beeld dat meer mensen met financiële zorgen de weg naar hulp vinden. Tegelijktijdig duiden de cijfers op een toename van mensen met financiële problemen.

De monitor wordt elk najaar aan de Raad aangeboden.

Bijlagen
Armoede en schuldenmonitor 2024

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De armoede- en schuldenmonitor 2024

Datum 9 september 2024

Inleiding
In het sociaal domein werken we aan monitoring die ondersteunt bij het sturen op maatschappelijk effecten (raadsinformatienota Doorontwikkeling monitoring sociaal domein, januari 2018).

Om als gemeente een goede invulling te kunnen geven aan het armoede- en schuldenbeleid en de uitvoering ervan, is het noodzakelijk om de ontwikkelingen in de doelgroepen nauwlettend in de gaten te houden. De armoede- en schuldenmonitor biedt (cijfermatig) inzicht in de ontwikkelingen op armoede en schuldengebied van het voorgaande jaren. De monitor dient als instrument voor de gemeente maar ook voor partners in de stad om beleid op af te kunnen stemmen. De monitor wordt jaarlijks in het najaar aan de raad aangeboden.

Het eerste deel van de monitor geeft inzicht in de ontwikkelingen in omvang en aard van de groep inwoners die moeten rondkomen van een laag inkomen en in het gebruik van de Zwolse armoederegelingen. Het tweede deel schetst een beeld van de ontwikkelingen in de omvang en de aard van de schuldenproblematiek in Zwolle.

Kader
Via een motie (aangenomen 3 juli 2017) heeft de Raad verzocht de monitor jaarlijks op te maken.

Kernboodschap
We willen met de armoede- en schulden monitor laten zien wat de huidige trends en ontwikkelingen zijn op het gebied van armoede en schulden in Nederland. We geven cijfermatig inzicht over demografische ontwikkelingen van Zwolse (minima)huishoudens en in het bereik van de gemeentelijke dienstverlening op het gebied van armoede en schulden.
Met de monitor bieden we de gemeente en haar partners in de stad een instrument om op af te kunnen stemmen.

Toelichting
De armoede- en schuldenproblematiek stond de afgelopen jaren volop in de schijnwerpers, onder meer door de inflatie en de energiecrisis als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Ook de toeslagenaffaire heeft bijgedragen aan de toegenomen aandacht voor dit onderwerp. Bestaanszekerheid is op dit moment dan ook een belangrijk thema. We willen als gemeente inwoners ondersteunen die dat het hardste nodig hebben op het gebied van financiële zorgen.
Hieronder benoemen we een aantal kernzaken uit de monitor.

> *De cijfers uit de monitor laten zien dat het aandeel huishoudens met een laag inkomen (tot 110% en 130% van het sociaal minimum) tussen 2020 en 2021 licht is afgenomen. Ook laten de voorlopige cijfers zien dat tussen 2021 en 2022 dit aandeel verder zal dalen. Het aandeel Zwolse kinderen dat in een huishouden met een laag inkomen woont daalt sinds 2016. Deze ontwikkelingen zijn in lijn met de landelijke trend. Het CPB verwacht in een nieuwe raming dat het aantal mensen in armoede daalt in 2024 en 2025.*
>
> *We zien dat het meer gebruik is gemaakt van Zwolse inkomensregelingen gericht op kinderen tussen 2022 en 2023. Dit is deels een gevolg van de verruimingen van de inkomens- en/of leeftijdsgrenzen in deze regelingen maar ook door extra inzet op het bereiken van de doelgroep.*

Datum 9 september 2024

Meer mensen met financiële zorgen vinden de weg naar hulp. De spreekuren van Op Orde en het Deltion College hadden in 2023 de hoogste bezoekersaantallen sinds jaren. Het aantal aanvragen bij schulddienstverlening is toegenomen. Ook zijn er meer inwoners met schulden geholpen met het Perspectieffonds en zijn er meer inwoners benaderd in het kader van vroegsignalering als in 2023. Tegelijktijdig duiden cijfers op een toename van mensen met financiële problemen. De cijfers van Geldfit laten zien dat het aandeel Zwolse huishoudens dat een groot risico loopt om problematische schulden te krijgen, is gestegen.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
N.v.t.

Communicatie
De armoede- en schuldenmonitor 2024 is in te zien via https://zwolle.bestuurlijkeinformatie.nl/ .
De armoede- en schuldenmonitor wordt met de Participatieraad gedeeld.

Financiën
In de monitor zelf geven we een beeld van ontwikkelingen en trends op het gebied van armoede en schulden. Het financiële resultaat van het gevoerde beleid is verantwoord in de jaarrekening 2023 en de financiële gevolgen komen ook naar voren in beleidsrapportage 2024-2 en begroting 2025 (als onderdeel van de inkomensregelingen).

Risico's
De armoede en schuldenmonitor is een kennisinstrument en kent in deze hoedanigheid geen risico's.

Vervolg
In najaar 2025 brengen we de volgende jaarlijkse Armoede- en Schuldenmonitor uit.
De komende tijd werken we aan een beleidsplan voor armoede en schulddienstverlening. Gemeenten zijn verplicht om minstens elke 4 jaar een beleidsplan vast te stellen volgens de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Het huidige beleidsplan voor schulddienstverlening loopt tot einde 2025.

Het doel is om een geïntegreerd en effectief beleid op te stellen om financiële bestaanszekerheid te bevorderen en inwoners met schulden te ondersteunen. Het beleidsplan draagt bij aan bestaanszekerheid en sluit aan op doelen uit het coalitieakkoord, de perspectiefnota en de koers sociaal domein. Het plan wordt in samenwerking met maatschappelijke partners, professionals en inwoners opgesteld.

Openbaarheid
Deze raadsbrief is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Datum 9 september 2024

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer